

Мікроекономіка

Силабус курсу

Освітній ступінь – бакалавр

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 073 Менеджмент

Освітньо-кваліфікаційна програма: «Менеджмент»

Кількість кредитів – 3,0

Рік підготовки, семестр – 2, 3

Компонент освітньої програми: нормативна

Дні занять: відповідно до розкладу

Консультації: відповідно до графіку навчального процесу

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.е.н., доц. Завидівська Ольга Ігорівна

Контактна інформація: zoiggg@gmail.com; +380(97) 752 01 82

Опис дисципліни

Мікроекономіка – це розділ економічної теорії, який вивчає діяльність окремих економічних суб'єктів. Мікроекономіка розкриває основні закономірності функціонування ринкової економіки на рівні товаровиробника та споживача і показує механізм прийняття рішень господарюючими суб'єктами, які прагнуть досягти максимального задоволення потреб в умовах використання обмежених ресурсів.

Вивчення дисципліни передбачає опанування знаннями та вміннями, достатніми для забезпечення формування відповідного уявлення про те, що успіх будь-якої підприємницької діяльності залежить не тільки від наявності стартового капіталу і підприємницького хисту, а й від знання закономірностей функціонування мікросистеми.

Головною темою мікроекономічного аналізу є уявлення того, як приймають рішення і поводять себе суб'єкти господарської діяльності – окремі споживачі (теорія споживання) та виробники (теорія фірми), як устанавлюються ціни на різні блага та послуги і як, виходячи з цін, здійснюється розподіл ресурсів (механізм ринку).

Програма вивчення навчальної дисципліни «Мікроекономіка» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів

спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є ефективність функціонування окремих механізмів економічної системи та складників національної економіки.

Метою викладання навчальної дисципліни «Мікроекономіка» є формування ринкового орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень в умовах обмеженості ресурсів з приводу споживання благ, використання факторів виробництва із врахуванням різних конкурентних ситуацій (ринкових моделей), економічних інституцій.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Мікроекономіка» є: надання знань про базові положення мікроекономічної теорії; формування навичок використання інструментарію мікроекономічного аналізу; підготовка до вивчення прикладних дисциплін, що базується на мікроекономічній теорії.

Навчальний контент

№ з/п	Теми	Результати навчання
1	ПРЕДМЕТ І МЕТОД МІКРОЕКОНОМІКИ	Знати: Сутність мікроекономіки як складової частини економічної теорії. Предмет, об'єкти та суб'єкти мікроекономіки. Методологію мікроекономічного аналізу. Мету, завдання і зміст дисципліни.
2	ПОПИТ І ПРОПОЗИЦІЯ, ЇХ ВЗАЄМОДІЯ	Знати: Сутність поняття «попит». Індивідуальний та ринковий попит. Криву попиту. Закон попиту та його пояснення з точки зору поведінки споживача. Цінові і нецінові детермінанти попиту. Еластичність попиту за ціною та за доходом. Фактори, що впливають на ступінь еластичності попиту. Ринкове пропонування. Криву пропонування. Закон пропонування. Нецінові фактори пропонування. Еластичність пропонування. Механізм балансування попиту і пропонування і встановлення ринкової рівноваги. Ціна рівноваги.
3	ТЕОРІЯ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА (КАРДИНАЛЬНА ТЕОРІЯ КОРИСНОСТІ)	Знати: Сутність поняття «потреби». Види потреб. Економічні та неекономічні блага. Корисність продукту, її кількісне визначення. Загальну і граничну корисність. Функцію корисності. Зміну загальної і граничної корисності у процесі споживання продукту. Перший закон Госсена. Модифікацію функції корисності в умовах бюджетних обмежень. Раціональний вибір споживача. Рівновагу споживача. Другий закон Госсена.

4	ОСНОВИ ТЕОРІЇ ВИРОБНИЦТВА	<p>Знати: Сутність «підприємства» як первинної ланки виробництва і як суб'єкта ринкових відносин. Основні типи підприємств у сучасній ринковій економіці. Мотивацію поведінки підприємства. Фактор часу і періоди функціонування підприємства: короткостроковий і довгостроковий. Поняття оптимального стану підприємства і стану рівноваги. Фактори виробництва, їхнє угруповання. Виробничу функцію підприємства. Валовий, середній та граничний продукти. Варіативність використання виробничих ресурсів. Ізокванти. Виробництво з одним змінним ресурсом. Закон спадної віддачі. Виробництво з двома змінними ресурсами. Правила комбінування виробничих ресурсів. Оптимум виробника.</p>
5	ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА	<p>Знати: Витрати підприємства (економічні та бухгалтерські). Поняття «альтернативні витрати». Загальні, середні та граничні витрати. Передумови мінімізації витрат фірми. Доходи підприємства. Валовий, середній та граничний дохід. Прибуток підприємства. Показники прибутковості виробництва. Норму прибутку і рентабельність. Правила максимізації прибутку або мінімізації збитків фірми.</p>
6	МОДЕЛІ РИНКУ	<p>Знати: Сутність поняття «конкуренція», визначення конкуренції як необхідної умови формування моделей ринку. Досконалу конкуренцію. Монополістичну (недосконалу) конкуренцію. Олігополію та її цінові моделі. Монополію та антимонопольне законодавство.</p>
7	РИНОК ПРАЦІ В СИСТЕМІ РИНКІВ ФАКТОРІВ ВИРОБНИЦТВА	<p>Знати: Поняття ринку праці, його елементи та функції. Типи і моделі ринку праці. Сегментацію ринку праці. Сутність поняття «праця» як фактор виробництва і як товар. Сутність заробітної плати, її основні форми та системи. Конкурентний ринок праці. Методику визначення економічної доцільності найму робітників. Формування індивідуального і галузевого попиту на працю. Еластичність пропозиції праці для галузей з різною динамікою витрат виробництва. Моносонічний і олігосонічний ринки праці. Монопольний (профспілковий) ринок праці. Двосторонню монополію на ринку праці.</p>

Формування програмних компетентностей

№ з\п	Програмні компетентності
1	Уміння використовувати набуті знання при тлумаченні поведінки суб'єктів ринку;
2	Уміння орієнтуватися в системі об'єктивно існуючих ринкових законів;
3	Уміння збирати фактичні дані, аналізувати й оцінювати їх допустимість, достовірність та достатність для прийняття правильних рішень;
4	Уміння самостійно здійснювати аналіз мотивів діяльності виробників і споживачів на ринку;
5	Уміти визначити рівень ефективності виробництва на підприємстві;
6	Уміти провести порівняльний економічний аналіз різних (альтернативних) варіантів використання наявних виробничих ресурсів;
7	Уміти встановити, чи є комбінування виробничих ресурсів на підприємстві оптимальним;
8	Уміти визначити оптимальний рівень випуску продукції.

Літературні джерела:

Основні

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка : підручник : у 2 кн. /С. М. Панчишин, П. І. Островерх, І. В. Грабинська та ін. ; за ред. С. М. Панчишина, П. І. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Л. : Апріорі, 2017. – Кн. 1: 567 с.
2. Мікроекономіка [Текст] : метод. рек. до вивч. дисц. / О.О.Фоміна, О.О. Зиза, К.С. Москаленко; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економічної теорії. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. –54 с.
3. Хмель С. М. Мікроекономіка: задачі, вправи, тести [Текст] : [навч. посіб.] / С. М. Хмель, В. І. Хмель, О. В. Зіброва. - Харків : ХАІ, 2016. - 59 с.
4. Дружиніна В.В. Мікроекономіка [Текст] : навч. посіб. / В. В. Дружиніна, О. І. Чорноус. - Харків : Друкарня Мадрид, 2015. - 254 с.
5. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: навч. посібник / за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. – Івано-Франківськ, «Лілея-НВ». –2015. – 348 с

Допоміжні

1. Кравченко О.А. Мікроекономіка: теорія і практикум [Текст] : навч. посіб. / О. А. Кравченко ; Одес. нац. політехн. ун-т, Ін-т бізнесу, економіки і інформ. технологій. - Одеса : Астропринт, 2014. - 255 с.
2. Беседіна Г. Є. Мікроекономіка [Текст] : практикум / Г. Є. Беседіна ; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. - Харків : Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2013. - 99 с.
3. Мікроекономіка [Текст] : навч.-практ. посіб. для самост. вивч. дисципліни / [О. Є. Попов та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доц. Попова О. Є. ; Харк. нац. екон. ун-т. - Х. : ХНЕУ, 2013. - 335 с.
4. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Ігнатюк А.І., Слухай С.В. Мікроекономіка: Підручник/ За ред. В.Д.Базилевича. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 679с.
5. Мікроекономіка: практику: навч. посіб. / за ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид. переробл. і доповн. – К.: Знання, 2010. – 491 с.

6. Базилінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка: Навчальний посібник. - К.: ЦНЛ, 2004. - 351с.
7. Безугла В.О., Постіл І.І. Мікроекономіка: Навч. посібник. - К.: ЦУЛ, 2007. - 288с.
8. Андреюк Н.В. Мікроекономіка: Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2004. - 176с.
Базилінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка: Навчальний посібник. - К.: ЦНЛ, 2004. - 351 с.
9. Вініченко І.І., Дацій Н.В., Корецька С.О. Мікроекономіка: Навч. пос. - К.: ЦНЛ, 2005. - 272с.
10. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Мікроекономіка: Практикум: Навч. посібник. - К.: ЦНЛ, 2004. - 404 с.
11. Калініченко О.В., Березіна Л.М. Мікроекономіка: Практикум. Навч. посібник. - К.: ЦУЛ, 2008. - 432с.
12. Канцір І.А., Кліпкова О.І., Іванець Л.В. Макро-мікроекономіка: від теорії до практики: Навчальний посібник. - Л.: Новий Світ-2000, 2011. - 443с. - 1 примірник.
13. Кулішов В.В. Мікроекономіка: Основи теорії і практикум: Навч. посібник. - Л.: Магнолія плюс, 2004. - 332с.
14. Лісовий А.В. Мікроекономіка: Підручник. - К.: ЦУЛ, 2003. - 11 примірників.
15. Мельникова В.І., Яременко В.Г., Мельникова О.П., Корнівська В.О. Мікроекономіка: Навч. посібник. - К.: Професіонал, 2005. - 400с.
16. Нуреев Р.М. Курс мікроекономіки: Учебник для вузов. - 2-е изд., изм. - М.: Издательство НОРМА, 2000. - 572 с.
17. Рудий М.М. Мікроекономіка: Навч. посібник. - 2-е вид., випр. і доп. - К.: Каравела, 2010. - 360с.
18. Федоренко В.Г., Денисенко М.П., Качала Т.М. Макро- і мікроекономіка: Теоретичні аспекти: Навчально-методичний посібник / За ред. В.Г. Федоренка, М.П. Денисенка. - К.: Алерта, 2013. - 728с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua> - інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України
2. <http://www.niss.gov.ua> - сайт Національного Інституту стратегічних досліджень
3. <http://www.euroa.eu.int> - сайт ЄС
4. <http://www.cnn.com> - новини CNN
5. <http://www.search.global.epnet.com> - електронний формат наукових журналів
6. <http://www.inf.kiev.ua> - ділова Україна
7. <http://www.infoart.ru8000/misc/news/obzori/htm> - огляд преси
8. <http://www.isi.gov.ua> - матеріали ЄС і РЄ